

Zagreb – 23. veljače 2017.

Hrvatski Telekom Rezultati za godinu završenu 31. prosinca 2016.

Veće investicije i rast svih financijskih pokazatelja u 2016. podloga su za širenje poslovanja

Hrvatski Telekom (Reuters: HT.ZA; Bloomberg: HTRA CZ), vodeći pružatelj telekomunikacijskih usluga u Hrvatskoj, objavljuje svoje revidirane rezultate za godinu završenu 31. prosinca 2016.

U 2016. godini Hrvatski Telekom ostvario je prihode u iznosu od 6,97 mlrd kuna, što je za 0,7% više nego 2015. godine. Zadržana je vodeća pozicija u svim segmentima telekomunikacijskog tržišta, a rastu prihoda pridonijeli su prihodi pokretnih komunikacija i veleprodaje, rast u ICT području i poslovanje s električnom energijom.

EBITDA prije jednokratnih stavki iznosi 2,82 mlrd kuna i viša je za 1,4 posto u odnosu na 2015. godinu, uz jaku EBIDTA maržu od 40,5 posto koja je veća za 0,3 postotna boda u usporedbi sa godinom ranije.

Neto dobit u 2016. godini iznosi 934 milijuna kuna i veća je za 9 milijuna kuna odnosno 1,0 posto u odnosu na 2015. godinu.

Više od 1,6 milijardi kuna investicija u infrastrukturu i inovativne usluge

Hrvatski Telekom je u protekloj godini povećao vrijednost investicija na 1,61 milijardu kuna, odnosno 9,1 posto više nego godinu ranije. Investicije su bile usmjerene na povećanje kapaciteta za širokopolasni pristup internetu, poboljšanje korisničkog iskustva i povećanje konkurentnosti.

Investicije u nepokretnu mrežu rezultirale su optičkim pristupom za 295 tisuća kućanstava, što je za 68% više u odnosu na 2015. godinu. Za više od 50 posto korisnika bez dodatne su naknade omogućene širokopolasne brzine koje su za dva do pet puta veće od prijašnjih.

NGA brzine veće od 30 Mbit/s ukupno su omogućene za 800 tisuća hrvatskih kućanstava te se zahvaljujući tome Hrvatska približava ciljevima Europske digitalne agende.

U mobilnom segmentu, pokrivenost 4G mrežom za preuzimanje brzinom do 225 Mbit/s povećala se na 51% stanovništva, dok je na kraju 2015. godine pokrivenost iznosila 31%. Pokrivenost stanovništva 4G mrežom u vanjskom okruženju povećana je sa 93,1% na 96,9% u usporedbi sa prošlom godinom.

Novi jedinstveni koncept usluga na telekomunikacijskom tržištu, Magenta 1, koji je predstavljen u prvom polugodištu 2016. ima više od 53 tisuće kućanstava, a njihov broj i dalje kontinuirano raste.

Više od polovice dobiti za isplatu dividende

Uprava i Nadzorni odbor Glavnoj skupštini Društva predložili su raspodjelu dividende od 6 kuna po dionici koja će se isplatiti iz neto dobiti 2016. godine, što daje ukupan iznos za isplatu dividende od 491,3 milijuna kuna (54 posto dobiti) te alokaciju ostatka neto dobiti od 417,5 milijuna kuna u zadržanu dobit.

Dodatno, Hrvatski Telekom najavljuje i namjeru pokretanja programa stjecanja vlastitih dionica na Zagrebačkoj burzi u skladu s odlukom Glavne skupštine od 21. travnja 2016. godine kojom je Upravi dano ovlaštenje za stjecanje vlastitih dionica. Nakon što se provedu sve interne procedure i pod uvjetom zadovoljavajućih tržišnih okolnosti Društvo će objaviti opseg, veličinu i trajanje Programa stjecanja vlastitih dionica prema primjenjivom zakonodavnom okviru.

Kao što je ranije objavljeno, HT će na početku godine objaviti minimalnu ciljanu dividendu za svaku godinu, koja će biti u okviru raspona navedenog u Politici dividendi. Za financijsku 2017. Uprava trenutno očekuje isplatu dividende u iznosu od minimalno 6 kuna po dionici.

Regionalni iskorak u Crnu Goru

Početkom siječnja 2017. godine, Hrvatski Telekom je stekao 76,53% udjela u Crnogorskom Telekomu, za kupovnu cijenu u iznosu od 123,5 milijuna EUR. Ova transakcija je dio HT-ove strategije rasta putem širenja na regionalna tržišta. Ostvarivanjem značajnih sinergijskih učinaka, HT ovom akvizicijom očekuje ostvariti dodatnu vrijednost svojim dioničarima i korisnicima.

U 2017. godini fokus na korisničko iskustvo i širenje poslovanja

Komentirajući poslovne rezultate za 2016. i planove za 2017. godinu, predsjednik Uprave Hrvatskog Telekoma, **Davor Tomašković** istaknuo je:

„Iza nas je vrlo uspješna godina u kojoj smo zabilježili porast svih financijskih pokazatelja te smo nastavili sa značajnim ulaganjima u infrastrukturu i transformacijom kompanije.

U potpunosti smo preokrenuli padajuće trendove i stvorili preduvjete za rast te smo kupnjom većinskog udjela u Crnogorskom Telekomu početkom 2017. godine iskoračili na regionalno tržište. S promatranjem prilika za regionalno širenje nastavljamo i dalje.

Ostajemo usmjereni na strategiju rasta Hrvatskog Telekoma kao lidera na domaćem i regionalnom tržištu telekomunikacija i digitalnih usluga“

Podaci o osobama za kontakt

Hrvatski Telekom - Odnosi s investitorima

Marina Bengez Sedmak

Elvis Knežević

Email

+ 385 1 4911 114

ir@t.ht.hr

Instinctif Partners

Kay Larsen / Adrian Duffield

+44 207 457 2020

Konferencijski poziv za analitičare i investitore održat će se istog dana u 13:00 po griničkom vremenu / 14:00 po srednoeuropskom vremenu.

Prisustvovanje konferencijskom pozivu moguće je biranjem sljedećih brojeva:

Međunarodni broj

Šifra konferencije

+44 (0) 1452 555 566

74286963

Ponavljanje dostupno do četvrtka, 2. ožujka 2017.:

Međunarodni broj

Pristupni broj

+44 (0)1452 550 000

52505096

Revidirana izvješća HT Grupe i HT-a d.d., drugi propisani dokumenti i prezentacija rezultata za financijsku godinu 2016. mogu se preuzeti na web stranici HT-a (www.t.ht.hr/eng/investitori/) i dostupni su u Službenom registru propisanih informacija (SRPI).

1. Pregled

1.1 Uvod

Dobri rezultati HT Grupe u 2016.

HT Grupa uspješno je odgovorila na tržišne izazove i zadržala vodeći položaj na hrvatskom telekomunikacijskom tržištu u svim područjima svojeg poslovanja u 2016. Kombinacijom različitih ponuda HT Grupe i pozicioniranja brendova ojačan je položaj na tržištu.

1.2 Pregled tržišta

Ključni tržišni trendovi: ulaganja u mreže, konsolidacija tržišta nepokretnih telekomunikacija i konvergirane ponude

Nastavile su se aktivnosti konsolidacije na telekomunikacijskom tržištu u 2016. Optima Telekom podnio je 29. srpnja službeni zahtjev za stjecanje H1 Telekoma, dok je Vipnet u prosincu 2016. preuzeo većinski udjel u Metronetu. Osim službenih aktivnosti stjecanja i preuzimanja, prisutna je bila i božićna promotivna ponuda kao suradnja između operatora pokretne mreže i pružatelja sadržaja.

Hrvatsko tržište pokretnih telekomunikacija obilježeno je snažnim tržišnim natjecanjem i regulatornim mjerama kojima se utječe na prihode od pokretnih telekomunikacija. Procjenjuje se da je stopa penetracije SIM-ova u pokretnoj mreži na kraju prosinca 2016. iznosila 113,9%. Na kraju prosinca 2016. procijenjeni udjel Društva u ukupnom broju korisnika pokretnih telekomunikacija ostao je stabilan i iznosio je 47,0%. Sva tri operatora pokretne mreže nude usluge 4G mreže s povoljnim podatkovnim paketima i privlačnim pametnim telefonima/tabletima, kojima se dodatno potiče upotreba dodatnih (OTT – *over-the-top*) usluga. Kao rezultat, ukupni broj poslanih SMS poruka dodatno se smanjio na godišnjoj razini za 9,8% u prvih devet mjeseci 2016., dok se ukupni broj minuta upotrebe (MOU) na tržištu pokretnih komunikacija povećao za samo 1,3% u istom razdoblju.³

S druge strane, ukupni širokopojasni promet povećao se za 37,0% u prvih devet mjeseci 2016. u odnosu na ukupni promet u tri tromjesečja 2015. Ukupni broj minuta razgovora započelih u nepokretnoj mreži dodatno se smanjio za 8,4% na godišnjoj razini u prvih devet mjeseci 2016.⁴

Prema izvješću Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, u rujnu 2016. hrvatsko je tržište širokopojasnog pristupa u nepokretnoj mreži ostvarilo daljnji porast na godišnjoj osnovi od 5,1% te je dosegnuta brojka od više od 1.025 tisuća širokopojasnih priključaka u nepokretnoj mreži.⁴ Udjel širokopojasnih priključaka velike brzine u nepokretnoj mreži (>30Mbit/s) povećao se s 3% u trećem tromjesečju 2015. na 11% u trećem tromjesečju 2016. To je rezultat većih ulaganja operatora nepokretne mreže u mrežu i sve veće potražnje korisnika za uslugom pristupa internetu velike brzine.⁴

HT Grupa snažno je usredotočena na daljnji razvoj mrežne infrastrukture te povećanje kapaciteta i dostupnosti širokopojasnog pristupa kako bi zadržala vodeći položaj kao najveći operator širokopojasnih usluga u nepokretnoj mreži u Hrvatskoj. Na kraju prosinca 2016. HT Grupa imala je 618 tisuća širokopojasnih pristupnih linija.

Hrvatsko tržište plaćene televizije nastavilo je rasti tijekom 2016. te je u rujnu 2016. dosegnuta brojka od 785 tisuća korisnika (+4,6% na godišnjoj razini).⁴

Osim ponuda klasičnih telekomunikacijskih usluga, u ožujku 2016. HT Grupa uvela je Magentu1, jedinstveni koncept ponude integriranih usluga. Privatnim korisnicima, koji uživaju u uslugama

nepokretnih i pokretnih telekomunikacija, HT pruža najbrži pristup internetu i najširi izbor televizijskih sadržaja u okviru MAXtv-a. Paketom za poslovne korisnike Magenta1, poslovnim se korisnicima pruža najbolje iz svijeta nepokretnih i pokretnih telekomunikacija te usluga u oblaku na jednom mjestu.

Veleprodaja

Nakon liberalizacije tržišta nepokretnih telekomunikacija potražnja alternativnih operatora za infrastrukturnim uslugama ostala je visoka i u 2016. s glavnim fokusom na širokopojasne usluge. Broj korisnika veleprodajnih širokopojasnih usluga (BSA-a i samostalnog BSA-a) povećao se na 134 tisuća na kraju prosinca 2016., što je rast od 28,0% u odnosu na kraj 2015. Zbog velikog odljeva i prelaska na širokopojasne usluge (NBSA), broj usluga izdvojene lokalne petlje (ULL) i broj usluga najma korisničke linije (WLR) smanjili su se, te su na kraju 2016. iznosili 148 tisuću ULL pristupa i 83 tisuća WLR-a.

IT tržište

Prema podacima društva IDC Adriatics¹, očekuje se da će se u 2016. hrvatsko IT tržište povećati za 4,8% na godišnjoj osnovi. Najsnažniji rast predviđen je u području IT usluga (5,7%), a zatim u području paketa softvera (5,4%) i području hardvera (4,0%). HT Grupa pozicionirana je u sva tri segmenta pružajući standardne i prilagođene usluge uz strateški fokus na usluge u oblaku i upravljane usluge.

Tržište energetske usluga

Maloprodajno tržište energetske usluga za poslovne korisnike u fazi je konsolidacije nakon trogodišnjeg žestokog cjenovnog ratovanja. Postojeći vladajući operator pokušao je vratiti izgubljeni tržišni udjel, ali alternativni dobavljači još uvijek drže udjel od približno 40% poslovnih korisnika. Profitne marže u području opskrbe poslovnih korisnika ograničene su tržišnim natjecanjem. Za razliku od svih ostalih dobavljača energije, koji se tim poslom bave kao svojom primarnom djelatnošću, HT nastoji iskoristiti učinak sinergije iz konvergentne ponude telekomunikacijskih i energetske usluga, koja je prvi put pokrenuta u lipnju 2016. kao vrlo inovativna ponuda.

1.3 Gospodarsko okruženje

U prvoj polovici 2016. rast se sedmo tromjesečje zaredom povećao na 2,8% nakon šest godina recesije. To je bio rezultat rasta izvoza, veće privatne potrošnje i skoka ulaganja. Rast hrvatskog BDP-a ubrzao se u trećem tromjesečju 2016. (+2,9% na godišnjoj razini). Rast je bio široko usmjeren uz ohrabrujuće rezultate industrijske proizvodnje i maloprodaje te stabilnu turističku i građevinsku djelatnost. Pozitivne gospodarske aktivnosti nastavile su se u posljednjem tromjesečju 2016. (rast industrijske proizvodnje i osobne potrošnje), što može utjecati na procijenjeni godišnji rast BDP-a za 2,6% u četvrtom tromjesečju 2016. Stoga se očekuje da će rast BDP-a za cijelu 2016. dosegnuti 2,8%².

⁴ Izvor: Tromjesečno izvješće Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti za treće tromjesečje 2016.

⁵ Izvor: IDC Adriatics, svibanj 2016.

² Izvor: „Makroekonomski trendovi i predviđanje“, Hrvatska narodna banka, prosinac 2016., Svjetska banka

Zabilježena stopa nezaposlenosti zadržala je silazni trend u 2016. u odnosu na razinu iz 2015. U studenom 2016. zabilježena stopa nezaposlenosti iznosila je 14,4% (smanjenje od 3,3 postotna boda na godišnjoj razini).³ Osim zahvaljujući novom zapošljavanju, stopa nezaposlenosti dodatno se smanjila i zbog povećanog iseljavanja aktivnog stanovništva u zemlje EU-a.

Zabilježeni prosječni neto dohodak za listopad 2016. iznosio je 5.642 kune (povećanje od 0,1 postotnog boda na godišnjoj razini) 3. Prosječna godišnja stopa inflacije u 2016., mjerena indeksom potrošačkih cijena (CPI – *Consumer Prices Index*), bila je -1,1%³.

1.4 Odluke Nadzornog odbora

1.4.1 Financijska izvješća

Uprava i Nadzorni odbor Hrvatskog Telekom d.d. usvojili su godišnja financijska izvješća Društva i konsolidirana financijska izvješća HT Grupe s izvješćem revizora za financijsku godinu 2016.

Godišnja financijska izvješća dostavit će se Glavnoj skupštini.

1.4.2 Prijedlog raspodjele neto dobiti

Društvo Hrvatski Telekom d.d. u poslovnoj godini koja je završila 31. prosinca 2016. ostvarilo je neto dobit u iznosu od 908.796.891,52 kuna.

Predlaže se raspodjela neto dobiti iz 2016. na način kako slijedi:

- Dio neto dobiti u iznosu od 491.313.414,00 kuna upotrijebit će se za isplatu dividende dioničarima, u iznosu od 6,00 kuna po dionici.
- Dio neto dobiti u iznosu od 417.483.477,52 kuna će se raspodijeliti u zadržanu dobit.

Predloženi iznos za isplatu dividende od 491.313.414,00 kuna, odnosno 6,00 kuna po dionici, je unutar raspona utvrđenog kao politika dividendi i predstavlja isplatu od 54,06% raspodjeljive dobiti stečene u prethodnoj godini.

Predlažu se utvrđenja sljedećih datuma:

- Pravo na isplatu dividende imali bi svi dioničari koji su upisani u depozitoriju Središnjeg klirinškog depozitarnog društva (SKDD) na dan 10. svibnja 2017. (record date).
- Datum od kojega će se trgovati dionicom društva Hrvatski Telekom d.d. bez prava na isplatu dividende je 9. svibnja 2017. (ex date).
- Tražbina za isplatu dividende dospijeva na dan 22. svibnja 2017. (payment date).

Glavna skupština se trenutno planira sazvati za 25. travnja 2017. godine.

---

³ Izvor: Državni zavod za statistiku

³ Izvor: Tromjesečno izvješće Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti za treće tromjesečje 2016.

Dodatno, kako je ranije najavljeno u sklopu Dana tržišta kapitala iz studenoga 2015.godine, HT se obvezao najaviti ciljanu minimalnu dividendu za svaku godinu, a na početku te godine, unutar raspona utvrđenog u politici dividende tj. od 50% do 100% raspodjeljive neto dobiti Društva ovisno o ukupnoj financijskoj poziciji i potrebama za obrtnim kapitalom.

HT danas objavljuje da trenutno očekuje isplatu minimalne dividende od 6 kuna po dionici iz neto dobiti poslovne godine 2017.

1.5 Regulatorno okruženje

Roaming regulacija

Roaming ponuda HT-a je od 30. travnja. 2016. usklađena s promjenama u EU roaming regulaciji, te s zahtjevima HAKOM-a. Slijedom navedene promjene započelo je prijelazno razdoblje u kojem se maloprodajne cijene reguliranih roaming usluga u EEA određuju kao zbroj domaće maloprodajne cijene usluga prema ostalim mrežama u RH i dodatne roaming naknade. Iznosi dodatnih roaming naknada i maksimalnih cijena reguliranih roaming usluga u EEA ograničeni su EU roaming regulacijom.

U prosincu 2016. Europska komisija je donijela provedbenu uredbu kojom se definira politika pravedne uporabe pri potrošnji reguliranih maloprodajnih roaming usluga u EEA i metodologija procjene održivosti ukidanja dodatnih roaming naknada. Donošenje navedene uredbe, kao i dovršetak postupka definiranja novih veleprodajnih naknada do 15.06.2017. predstavlja preduvjet za završetak prijedlaznog razdoblja i ukidanje dodatnih roaming naknada u EEA od 15.06.2017.

1.6 Promjene u izvješćivanju o podacima o poslovanju

Optima Telekom

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja uvjetno je 2014. dopustila koncentraciju HT-a i Optima Telekoma na temelju prijedloga za financijsku rekonstrukciju i rekonstrukciju poslovanja Optima Telekoma u okviru postupka predstečajne nagodbe. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja utvrdila je skup mjera kojima je definirala pravila ponašanja za HT u odnosu na upravljanje Optima Telekomom i kontrolu nad tim društvom, među kojima je i uspostava takozvanog „kineskog zida” između zaposlenika Optima Telekoma i HT-ovih zaposlenika uključenih u poslovanje Optima Telekoma, a u vezi sa svim osjetljivim poslovnim informacijama, uz iznimku izvješćivanja o financijskim podacima potrebnima za konsolidaciju. Sukladno tome, konsolidiraju se samo financijska izvješća, dok se zbog ograničenog pristupa informacijama Optima Telekoma nefinancijski ključni pokazatelji učinka (KPU-ovi) ne konsolidiraju u rezultatima Grupe.

1.7 Sažetak ključnih financijskih pokazatelja

u milijunima kuna

Račun dobiti i gubitka	2015.	2016.	% promjene 16./15.	Q4		% promjene 16./15.
				2015.	2016.	
Prihod	6.919	6.970	0.7%	1.729	1.785	3.2%
Pokretne telekomunikacije	2.731	2.821	3.3%	682	703	3.1%
Govorne usluge u nepokretnoj mreži	1.092	953	-12.7%	260	227	-12.6%
Širokopolasni pristup i TV	1.328	1.315	-1.0%	326	329	1.0%
Veleprodaja u nepokretnim telekomunikacijama	339	365	7.5%	89	94	5.2%
Ostale usluge u nepokretnoj mreži	714	727	1.9%	174	183	4.9%
Sistemska rješenja	659	677	2.7%	184	216	16.9%
Razno	56	112	101.1%	14	34	148.8%
EBITDA prije jednogredovnih stavki	2.783	2.821	1.4%	683	709	3.8%
Jednogredovne stavke	91	85	-7.1%	4	23	
EBITDA nakon jednogredovnih stavki	2.691	2.736	1.7%	679	686	1.1%
EBIT (dobit iz redovnog poslovanja)	1.199	1.239	3.4%	276	227	-17.6%
Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela	925	934	1.0%	194	182	-6.4%
Marža EBITDA-e prije jednogredovnih stavki	40.2%	40.5%	0.3 p.p.	39.5%	39.7%	0.2 p.p.
Marža EBITDA-e nakon jednogredovnih stavki	38.9%	39.3%	0.4 p.p.	39.3%	38.4%	-0.8 p.p.
Marža EBIT-a	17.3%	17.8%	0.5 p.p.	15.9%	12.7%	-3.2 p.p.
Marža neto dobiti	13.4%	13.4%	0.0 p.p.	11.2%	10.2%	-1.1 p.p.
Bilanca	31. pro. 2015.	31. pro. 2016.	% promjene 16./15.	31. pro. 2015.	31. pro. 2016.	% promjene 16./15.
Ukupna dugotrajna imovina	8,444	8,889	5.3%	8,444	8,889	5.3%
Ukupna kratkotrajna imovina	5,636	5,566	-1.2%	5,636	5,566	-1.2%
UKUPNA IMOVINA	14,079	14,455	2.7%	14,079	14,455	2.7%
Ukupni kapital i rezerve	11,641	12,046	3.5%	11,641	12,046	3.5%
Ukupne dugoročne obveze	548	561	2.4%	548	561	2.4%
Ukupne kratkoročne obveze	1,890	1,847	-2.3%	1,890	1,847	-2.3%
UKUPNI KAPITAL I OBVEZE	14,079	14,455	2.7%	14,079	14,455	2.7%
Novčani tijek	2015.	2016.	% promjene 16./15.	Q4 2015.	Q4 2016.	% promjene 16./15.
Neto novčani tijek od poslovnih aktivnosti	2,367	2,075	-12.3%	653	431	-34.1%
Neto novčani tijek od investicijskih aktivnosti	-557	-1,742		-124	-740	
Neto novčani tijek od financijskih aktivnosti	-832	-833	-0.1%	-67	-102	-52.9%
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	3,175	2,676	-15.7%	460	-396	-186.1%
	2015.	2016.	% promjene 16./15.	Q4 2015.	Q4 2016.	% promjene 16./15.
Ulaganja u dugotrajnu imovinu	1,474	1,608	9.1%	572	631	10.4%
Omjer ulaganja u dugotr. imovinu / prihodi	21.3%	23.1%	1.8 p.p.	33.1%	35.3%	2.3 p.p.
Broj zaposlenika (na puno radno vrijeme)	31. pro. 2015.	31. pro. 2016.	% promjene 16./15.	31. pro. 2015.	31. pro. 2016.	% promjene 16./15.
	4,742	4,427	-6.6%	4,742	4,427	-6.6%

SEGMENT PRIVATNIH KORISNIKA

u milijunima kuna	2015.	2016.	% promjene 16./15.	Q4		% promjene 16./15.
				2015.	2016.	
Prihod	3,776	3,749	-0.7%	952	939	-1.3%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	2,611	2,563	-1.8%	636	629	-1.2%

SEGMENT POSLOVNIH KORISNIKA

u milijunima kuna	2015.	2016.	% promjene 16./15.	Q4		% promjene 16./15.
				2015.	2016.	
Prihod	2,718	2,780	2.3%	676	737	9.1%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	1,353	1,360	0.5%	317	315	-0.7%

MREŽA I FUNKCIJE PODRŠKE

u milijunima kuna	2015.	2016.	% promjene 16./15.	Q4		% promjene 16./15.
				2015.	2016.	
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	-1,406	-1,341	4.6%	-327	-298	8.7%

SEGMENT OPTIMA KONSOLIDIRANO

u milijunima kuna	2015.	2016.	% promjene 16./15.	Q4		% promjene 16./15.
				2015.	2016.	
Prihod	425	441	3.8%	102	109	6.9%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	224	239	6.4%	56	64	13.5%

1.8 Informacije o tečaju

	Kuna prema euru		Kuna prema amer.dolaru	
	Prosječno	Na kraju razdoblja	Prosječno	Na kraju razdoblja
Dvanaest mjeseci 2015.	7.61	7.63	6.86	6.99
Dvanaest mjeseci 2016.	7.53	7.56	6.80	7.17

2. Pregled poslovanja

Ključni podaci o redovnom poslovanju	2015.	2016.	% promjene	Q4 2015.	Q4 2016.	% promjene
Mobilni korisnici u 000						
Broj korisnika	2,233	2,234	0.1%	2,233	2,234	0.1%
Broj prepaid korisnika	1,114	1,075	-3.4%	1,114	1,075	-3.4%
Broj postpaid korisnika	1,119	1,159	3.6%	1,119	1,159	3.6%
Minute korištenja (MOU) po prosječnom	195	206	5.7%	195	207	5.8%
Prosječni ARPU (mjesečni prosjek za period u HRK)	75	76	1.1%	74	74	0.7%
- Prepaid	43	42	-1.6%	41	40	-0.9%
- Postpaid	109	110	0.9%	108	108	-0.4%
SAC po bruto broju novih korisnika u HRK	96	105	9.3%	121	146	20.2%
Stopa odljeva korisnika (%)	2.6	2.8	0.1 p.p.	3.7	3.9	0.1 p.p.
Penetracija (%) ¹⁾	113	114	0.8 p.p.	113	114	0.8 p.p.
Tržišni udio korisnika (%) ¹⁾	47	47	0.0 p.p.	47	47	0.0 p.p.
Smartphone korisnici (%) ²⁾	51	57	5.3 p.p.	51	57	5.3 p.p.
Smartphone prodani telefoni (%) ³⁾	79	79	0.0 p.p.	79	79	0.0 p.p.

1) Izvor: interna procjena korisnika konkurencije za kraj 2016.

2) Broj korisnika koji koriste smartphone uređaje u odnosu na ukupni broj mobilnih korisnika

3) Broj prodanih smartphone uređaja u odnosu na ukupan broj prodanih uređaja (samo postpaid korisnici)

Ključni podaci o redovnom poslovanju	2015.	2016.	% promjene	Q4 2015.	Q4 2016.	% promjene
Korisnici nepokretnih usluga u 000						
Ukupne telefonske linije - maloprodaja ¹⁾	968	924	-4.6%	968	924	-4.6%
Ukupne telefonske linije - veleprodaja (WLR - najam korisničke linije)	104	83	-20.8%	104	83	-20.8%
ARPU govornih usluga po korisniku (mjesečni prosjek za period u HRK) ^{2),5)}	90	84	-6.8%	89	81	-8.0%
IP linije/korisnici u 000						
Širokopojasne pristupne linije - maloprodaja ³⁾	603	618	2.4%	603	618	2.4%
Širokopojasne pristupne linije - veleprodaja ⁴⁾	105	134	28.0%	105	134	28.0%
TV korisnici	388	401	3.4%	388	401	3.4%
ARPU za širokopojasne pristupne linije - maloprodaja (mjesečni prosjek za period u HRK) ⁵⁾	124	122	-2.3%	122	119	-2.0%
TV ARPU (mjesečni prosjek za period u HRK)	81	82	1.4%	82	83	1.6%
Veleprodajni korisnici u 000						
ULL (izdvojena lokalna petlja)	159	148	-6.6%	159	148	-6.6%

1) Uključuje PSTN, FGSM i stare PSTN Voice korisnike migrirane na IP platformu; javne telefonske govornice nisu uključene

2) Javne telefonske govornice nisu uključene

3) Uključuje ADSL, VDSL, FTTH i Naked DSL

4) Uključuje Naked Bitstream + Bitstream

5) ARPU govornih usluga i širokopojasne linije prilagođeni su za 2015. godinu

Napomena: Optima Telekom nefinancijski KPU nisu integrirani u rezultatima Grupe zbog ograničenog pristupa Optima Telekom informacijama kao rezultat „kineskog zida“ uvedenog od strane regulatora

GLAVNA POSTIGNUĆA POSLOVANJA U 2016.GODINI

- Uloženi su značajni naponi kako bi se zadržao položaj na tržištu
  - HT je uspio zadržati vodeći položaj na tržištu pokretnih telekomunikacija sa stabilnim procijenjenim udjelom od 47,0%
  - HT je lansirao Magentu1 kao konvergirani paket ponude usluga nepokretnih i pokretnih telekomunikacija kojom je taj jedinstveni koncept integriranih usluga definiran kao novi tržišni pokretač
- Glavni financijski KPU-ovi počeli su rasti
  - Prihodi su veći od prošlogodišnje realizacije za 51 milijun kuna, odnosno 0,7%. Rast prihoda u prvom je redu ostvaren zahvaljujući pokretnim komunikacijama, energetsom poslovanju i sistemskim rješenjima.
  - EBITDA je veća od prošlogodišnje realizacije za 39 milijuna kuna, odnosno 1,4%
  - Kapitalna su ulaganja veća za 135 milijuna kuna, odnosno 9,1%, u odnosu na 2015.
- Strateška postignuća
  - Transformacijskim programom Horizont za 2016. uspješno su ostvareni rezultati vidljivi kroz uštede troškova redovnog poslovanja, pozitivni trendovi neto povećanja korisnika u području pokretnih i nepokretnih komunikacija
  - Na temelju rezultata ponude Magenta1 potvrđen je FMC kao glavni tržišni pokretač za privatne korisnike; na kraju prosinca ostvareno je 53 tisuće domaćinstava
  - Deutsche Telekom grupacija odlučno želi imati aktivnu ulogu u tehnološkim promjenama te postati prvi operator koji će raditi u Pan Europskom sveukupnom IP integriranom produkcijskom modelu kroz transformaciju u centraliziranu produkciju baziranu na modularnosti. U tu svrhu osnovana je kćer kompanija Pan-Net koja izgrađuje produkcijske platforme na centraliziranoj virtualnoj arhitekturi s ciljem povećanja kvalitete korisničkog iskustva i dugoročnog održivog poslovanja. HT je u 2016. potpisao krovni ugovor s DT-om o suradnji za pružanje Pan-Net usluga HT-u.
  - Početkom siječnja 2017. potpisan je ugovor o kupnji dionica za stjecanje većinskog udjela u društvu Crnogorski Telekom A.D. od Magyar Telekom, Nyrt.
- Značajna ulaganja u mrežu pod utjecajem strategije integrirane mreže i regulatornih zahtjeva
  - „Indoor“ pokrivenost stanovništva 4G mrežom povećala se s 65,0% na početku 2016. na 68,2% na kraju 2016., pokrivenost u vanjskom okruženju povećala se na 96,9%
  - Povećala se maksimalna propusnost LTE mreže s 225 Mbit/s na 262,5 Mbit/s
  - Omogućen je FTTx pristup u optičkoj pristupnoj mreži za 295 tisuća kućanstava na kraju 2016.

- HT je omogućio NGA brzinu za ukupno 54% hrvatskih kućanstava što dovodi Hrvatsku sve bliže ciljevima Digitalnog Plana
- Nova područja rasta prihoda
  - Poslovanje sistemskih rješenja je najsnažnije je u području prilagođenih ICT rješenja i IP komunikacije s godišnjim prihodom od 677 milijuna kuna
  - Energetske usluge uspostavljaju se kao održivo poslovanje stvarajući preko 100 milijuna kuna prihoda

Pokretne telekomunikacije

Baza korisnika telekomunikacija pokretne mreže povećala se za 0,1%, na 2.234 tisuća korisnika na kraju 2016. u odnosu na kraj 2015., ponajprije kao rezultat dobrog odgovora na atraktivne „Najbolje“ tarife pokrenute u drugoj polovici 2015. te pokretanja konvergentnih ponuda u okviru Magente1 u ožujku 2016. Povećanje je djelomično neutralizirano općenito agresivnim ponudama konkurenata na tržištu i smanjenjem broja korisnika s dvije SIM kartice zbog nastavka trenda povoljnih ponuda za neograničeni promet i međumrežne usluge.

Broj *postpaid* korisnika povećao se za 3,6% na 1.159 tisuća na kraju 2016. u odnosu na kraj 2015., kao rezultat općeg poticanja uspješnih i atraktivnih tarifa i mobilnih uređaja, kao i ponuda za internet u pokretnoj mreži i uspješnih Bonbon kampanja, što je rezultiralo odličnim rezultatom.

HT je u ožujku pokrenuo prodaju uređaja Samsung Galaxy S7 i Samsung Galaxy S7 Edge, Samsungovih najpopularnijih pametnih telefona nove generacije. Telefoni su dostupni u okviru „Najboljih“ tarifa, koje uključuju najveću 4G brzinu s najvećom pokrivenošću 4G mrežom u Hrvatskoj. Nadalje, novi, najsnažniji iPhone 7 HT je počeo prodavati na kraju rujna.

Na kraju ožujka HT je predstavio svoj novi jedinstveni koncept vrhunskog korisničkog iskustva i vrhunskih pogodnosti pod nazivom Magenta1, u okviru kojeg HT privatnim i poslovnim korisnicima nudi brojne besplatne pogodnosti, kao što su televizijski paketi, najbrži internet, dodatne minute za međunarodni i nacionalni promet, popusti na tarife za pokretne telekomunikacije za cijelo kućanstvo i atraktivni pametni telefoni, uključujući Samsung J3.

Cilj je Magente1 osigurati potpunu uslugu za kućanstvo te najbolje usluge pokretnih i nepokretnih telekomunikacija za sve korisnike. Svi privatni korisnici odmah ulaze u svijet Magente1 ako se u svojem kućanstvu služe HT-ovom internetskom linijom i ako imaju najmanje jednu HT-ovu liniju pokretne mreže, čime postaju dijelom potpuno novog svijeta posebnih, prilagođenih ponuda i pogodnosti. Drugi val kampanje Magenta1 pokrenut je u drugom tromjesečju prije Europskog nogometnog prvenstva zajedno s nagradama na društvenim mrežama na kojima su svi bili pozvani da podrže hrvatsku nogometnu momčad. Na kraju rujna predstavljena je nova ponuda koja upućuje na pogodnosti i atraktivnost ponude Magenta1 koja je nadalje obogaćena s Playstation-om 4. Tijekom božićnog i novogodišnjeg razdoblja ponuda Magente1 dodatno je poboljšana Playstationom 4 PRO, trenutačno najsnažnijom igraćom konzolom u svijetu, za 0 kuna i igrom za 1 kunu.

Nakon pokretanja Magente1 za poslovne korisnike i ponude za vrlo mala poduzeća u ožujku 2016. HT je krajem studenog pokrenuo Magentu1 za mala i srednja poduzeća te za korporativne poslovne korisnike i postao prvi na lokalnom tržištu s konvergiranim ponudom na temelju broja pojedinačnih korisnika.

U kolovozu je u Hrvatskoj i ostalim zemljama Deutsche Telekom-a predstavljena nova vizualna kampanja “Osjetite povezanost diljem Europe, s najboljom mrežom u Hrvatskoj” s Andreom Bocelliem. Kampanja naglašava ideju povezane Europe i komunikaciju bez granica.

Prvi multimedijски T-centar otvoren je u rujnu u Vukovarskoj ulici u Zagrebu i nudi poboljšano korisničko iskustvo, inovativne i nove usluge, *high-tech* proizvode poput pametnih satova, slušalice za virtualnu stvarnost, bespilotne letjelice i visoko kvalitetne HD televizore.

HT je u studenom pokrenuo novu atraktivnu ponudu usluga pokretnih telekomunikacija za starije. Ponuda je bila popraćena pojednostavnjenim uređajima koji su jednostavni za upotrebu i digitalnim tlakomjerom.

Broj *prepaid* korisnika smanjio se za 3,4% na 1.075 tisuća na kraju 2016. u odnosu na kraj 2015. zbog općeg pada *prepaid* tržišta i snažnog tržišnog natjecanja. S ciljem ublažavanja neprekidnog pada, ulažu se stalni naponi u vezi s prijenosom broja u pokretnoj mreži (MNP) i zadržavanjem korisnika u *prepaid* segmentu uz fokus na dodatnu vrijednost za *prepaid* korisnike HT-a. HT je tijekom ljeta pripremio posebnu ponudu za turiste koja uključuje sedam dana neograničenog internetskog prometa u pokretnoj mreži pri 4G brzini.

Uz postojeću tjednu i mjesečnu „Zmajsku“ opciju, Simpa svojim korisnicima nudi dvije nove mjesečne opcije „Zmajčić“ i „Zmajić“, kojima se osigurava još veća fleksibilnost. Ljetna promotivna ponuda je bila dodatno obogaćena pametnim telefonom 4G Huawei Y5 II za 66 kuna mjesečno u trajanju od 12 mjeseci i besplatnom „Zmajskom“ tipkovnicom.

Bonbon je nastavio s osiguravanjem dodatne vrijednosti za korisnike, ovog puta novom medijskom kampanjom pod nazivom „Rollover“, kojom Bonbon svojim korisnicima omogućuje prijenos neiskorištenih jedinica (megabajta, minuta i poruka) u sljedeći mjesec kada se paket automatski ponovno aktivira. Bonbon korisnici mogu odrediti svoju kombinaciju pametnih telefona/uređaja s dodatnim dostupnim popustima.

Početak listopada HT je uveo Stream On, novu jedinstvenu uslugu na hrvatskom i europskom tržištu. Njome se korisnicima omogućuje gledanje zabavnih sadržaja na mobitelu bez trošenja podataka iz tarifnog plana. Dostupna je u okviru Najboljih tarifa i Magente1 i uključuje deset sati prijenosa programa HBO GO i Pickbox na internetu.

Korisnici HT-a koji su aktivirali opciju Pomoć na cesti za Hrvatsku ili Europu mogu se besplatno služiti aplikacijom DriverAngel. Aplikacija obrađuje i analizira podatke korisnika o vožnji i automatski upućuje pozive u slučaju nesreće pozivnom centru Oryx Grupe, čiji agenti zatim kontaktiraju korisnika ili pozivaju hitne službe.

U 2016. broj minuta upotrebe po prosječnom korisniku povećao se za 5,7% na 206 u odnosu na 2015. u skladu s općim tržišnim trendovima zamjene nepokretnih telekomunikacija pokretnima i besplatnih minuta uključenih u tarifu.

Prosječni ARPU povećao se za 1,1% na 76 kuna u 2016. u odnosu na 2015., kao rezultat bolje kombinacije tarifa i dobrih rezultata tarifa „Najbolja“.

Nepokretna mreža

Na kraju 2016. ukupni broj pristupnih linija u nepokretnoj mreži od 924 tisuće bio je za 4,6% manji nego na kraju 2015., međutim došlo je do usporavanja pada (7,8% na kraju 2015. u odnosu na kraj 2014.). Na to su smanjenje utjecali tržišni trend zamjene nepokretne telefonije pokretnom i IP-om, regulacija i intenzivno tržišno natjecanje, ali HT nastavlja s proaktivnim i reaktivnim ponudama i aktivnostima za sprječavanje odljeva.

S ciljem ublažavanja stalnog pada, uvedena je promotivna ponuda za nepokretne telekomunikacije kojom se nudi telefonski priključak za jednu kunu uz ugovornu obvezu od 24 mjeseca, a koja je popraćena novim, atraktivnim tarifama za nepokretne telekomunikacije.

Nadalje, HT je pokrenuo novu atraktivnu ponudu za starije koja uključuje neograničeni internet i minute razgovora u nepokretnoj mreži prema svim nepokretnim i pokretnim mrežama. Ponuda je bila dodatno popraćena tabletom Lenovo Tab 3-850F WIFI s posebnim pojednostavnjenim aplikacijama i zaslonom za jednostavnu upotrebu. Poslije je uvedena još jedna ponuda za starije koja uključuje MAXtv s dodatnim paketima i neograničene minute razgovora u nepokretnoj mreži prema svim nepokretnim i pokretnim mrežama.

ARPU za govorne usluge u nepokretnoj mreži smanjila se za 6,8% na 84 kune u 2016. u odnosu na 2015. kao rezultat gore navedenih općih tržišnih trendova.

Širokopoljasne usluge

Na kraju 2016. baza korisnika širokopoljasnih usluga počela je rasti i bila je veća za 2,4% u odnosu na 2015. dosegivši brojku od 618 tisuća korisnika zahvaljujući rezultatima Magenta1 i ponuda za starije.

Istodobno je maloprodajna ARPU za širokopoljasne usluge, koja je iznosila 122 kune, bila za 2,3% manja u odnosu na 2015. zbog snažnijeg tržišnog natjecanja i agresivnih ponuda na tržištu. Kako bi ublažio to smanjenje, HT nastavlja s poticanjem paketa MAX2/MAX3 i paketa Ultra MAX na FTTH-u. Ponuda je bila popraćena atraktivnim promotivnim opcijama uključenima u cijenu i uslugom MAXtv za sve nove korisnike paketa Ultra MAX za jednu kunu tijekom prvih devet mjeseci upotrebe. Ti se paketi temelje na FTTH tehnologiji, kojom se omogućuju deset puta veće brzine u odnosu na standardni ADSL. Osim toga, na kraju ožujka 2016. pokrenuti su novi konvergentni paketi za poslovne korisnike u okviru programa Magenta1, koji uključuju neograničene usluge nepokretnih i pokretnih telekomunikacija s najvećim dostupnim brzinama, podršku u 4G mreži, mrežnu sigurnost i pohranu u oblaku s kapacitetom od jednog terabajta. HT će nastaviti s ulaganjima u razvoj optičke mreže i planira proširiti optičke internetske zone.

Na rezultat za 2016. utjecao je doprinos paketa Smart Office (Pametni ured) pokrenutih u četvrtom tromjesečju 2015. za male i srednje poslovne korisnike s neograničenim internetom velike brzine i uslugama nepokretnih telekomunikacija, uključujući zaštitu od virusa, aplikaciju Business Connect i mogućnost podrške u 4G mreži, što pakete čini jedinstvenim i najpouzdanijim priključkom za poslovne korisnike na hrvatskom tržištu.

TV

Baza televizijskih korisnika povećala se za 3,4% na 401 tisuću na kraju 2016. u odnosu na kraj 2015. kao rezultat stalnih poboljšanja ponude usluga i programa, što je za posljedicu imalo povećanje ARPU-u za televizijske usluge za 1,4% na 82 kune u 2016. u odnosu na 2015. zahvaljujući vrhunskim sadržajima i obogaćenim ekskluzivnim televizijskim sadržajima. Štoviše, HT je nastavio s promocijom paketa MAXtv-a pod nazivom Pickbox, koji sadržava više od 70 hit-serija i 300 filmova.

Nastavlja se rast satelitske televizije, koja je proširenje klasične IPTV usluge, zahvaljujući daljnjim poboljšanjima ponude kojima se osigurava veća vrijednost za korisnike te se očekuje da će se uslugom satelitske televizije znatno pridonijeti općem uspjehu televizijskih usluga. Nastavljena je atraktivna promocija u okviru koje se nudilo 50% popusta na mjesečnu naknadu za Osnovni programski paket i Osnovni ekstra programski paket za prvih devet mjeseci za aktivacije tijekom promotivnog razdoblja.

Veleprodaja

Na kraju 2016. bilo je 148 tisuća aktivnih ULL linija, što je bilo za 6,6% manje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Broj ULL linija smanjio se zbog pojačanog fokusa alternativnih operatera na širokopojasne usluge.

Broj veleprodajnih širokopojasnih pristupnih linija (linija BSA-a i samostalnog BSA-a) iznosio je 134 tisuće na kraju 2016. i bio je za 28,0% veći od broja linija na kraju 2015., ponajprije zahvaljujući povećanju broja linija samostalnog BSA-a.

Broj WLR linija na kraju 2016. bio je manji za 20,8% u odnosu na prethodnu godinu i iznosio je 83 tisuće kao rezultat smanjenja tržišta govornih usluga i migracije na širokopojasne usluge. Kao posljedica ponude WLR-a, broj korisnika predodabira operatera (CPS – *Carrier Pre-selection*) kao samostalne usluge smanjio se u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Rast broja prenesenih brojeva u odnosu na prethodnu godinu ponajprije je povezan s rastom broja veleprodajnih širokopojasnih pristupnih linija.

Na konkurentnom domaćem veleprodajnom tržištu podatkovnih i IP usluga nastavljena je uspješna prodaja u 2016. Osobito uspješna bila je prodaja uzlaznih (*upstream*) IP usluga, kod kojih je zabilježen količinski rast od 34,7% u odnosu na prethodnu godinu.

Na međunarodnom veleprodajnom tržištu ukupni kapacitet prodanog IP-a povećao se za 38,6%, čime se pridonijelo stabilnosti prihoda od međunarodne veleprodaje.

Usluge roaminga pružene posjetiteljima važan su izvor prihoda od međunarodne veleprodaje. U 2016. zabilježeno je daljnje povećanje prometa u roamingu koji su ostvarili kako strani posjetitelji u pokretnoj mreži HT-a tako i maloprodajni korisnici HT-a u inozemstvu. Posjetitelji su ostvarili 25,0% više minuta odlaznih razgovora i 159,8% više podatkovnog prometa u odnosu na prošlu godinu. Istodobno su na veleprodajnoj troškovnoj strani korisnici pokretne mreže HT-a ostvarili 46,2% više govornog prometa u roamingu u stranim zemljama i 413,8% više podatkovnog prometa. Tijekom 2016. uspostavljene su dodatne međunarodne usluge roaminga u 4G (LTE) mreži sa stranim partnerima i dosegnuta je brojka od ukupno 102 međupovezivanja u roamingu u 4G mreži u svijetu.

Još jedan važan element kojim se pridonijelo prihodima od međunarodne veleprodaje jest završavanje i tranzit međunarodnog govornog prometa. Ukupna količina međunarodnog govornog prometa završenog u pokretnoj mreži HT-a bila je veća za 28,0% u 2016. u odnosu na 2015. Na veleprodajnoj troškovnoj strani međunarodni odlazni promet koji su korisnici ostvarili iz nepokretne mreže HT-a bio je manji za 15,0%, dok je međunarodni odlazni promet koji su korisnici ostvarili iz pokretne mreže HT-a bio veći za 24,0%.

Sistemska rješenja

Kontinuirani rast u svim segmentima portfelja bio je rezultat strateškog fokusa HT Grupe u području usluga u oblaku i upravljanih rješenja. Najsnažniji rast zabilježen je u području prilagođenih rješenja za ICT.

Fokus je i dalje na edukaciji tržišta i korisničkom iskustvu u cilju daljnjeg jačanja vodećeg tržišnog položaja HT Grupe. Dodatno, snažan naglasak stavlja se i na razvoj konvergirane ponude telekomunikacijskih usluga i ICT-a. Najvažniji projekti zabilježeni su u sektoru bankarstva, realnom sektoru i sektoru telekomunikacija u svim segmentima proizvoda/usluga, ali primarno u segmentima IP komunikacija, IT infrastrukture i profesionalnih rješenja.

Energija

Prihodi od energetske usluge bili su veći za 55 milijuna kuna, odnosno 116,0%, u odnosu na 2015. zbog povećanja broja korisnika za 11,8%. Rast je zabilježen kako u segmentu privatnih tako i u segmentu poslovnih korisnika. U fokusu je konvergentna ponuda telekomunikacijskih i energetske usluge s namjerom povećanja lojalnosti korisnika.

3. Financijski rezultati Grupe

3.1 Prihodi

S ciljem zadržavanja usklađenosti s prikazom prihoda za 2016. u novoj strukturi, prošlogodišnje su stavke ponovno klasificirane radi usporedbe. Glavne prihodovne stavke koje su ranije korištene za prikaz prihoda: prihodi od govornih usluga, prihodi od negovornih usluga, prihodi od ostalih usluga, prihodi od terminalne opreme i razni prihodi promijenjeni su u nove kategorije: prihodi od pokretnih telekomunikacija, prihodi od nepokretnih telekomunikacija, prihodi od sistemskih rješenja i razno. Tom se promjenom povećava usporedivost financijskih podataka HT Grupe s financijskim podacima ostalih tržišnih sudionika.

Ukupni su se konsolidirani prihodi povećali za 51 milijun kuna, odnosno 0,7%, na 6.970 milijuna kuna u 2016. u odnosu na 2015. Povećanje je uzrokovano većim приходima od pokretnih telekomunikacija (89 milijuna kuna, odnosno 3,3%), raznim приходima (56 milijuna kuna, odnosno 101,1%) i приходima od sistemskih rješenja (18 milijuna kuna, odnosno 2,7%), ali je djelomično neutralizirano manjim приходima od nepokretnih telekomunikacija (113 milijuna kuna, odnosno 3,3%).

Doprinos društava kćeri приходima Grupe u 2016. iznosio je za Iskon 386 milijuna kuna (2015.: 381 milijun kuna) i za Combis 468 milijuna kuna (2015.: 471 milijun kuna).

Doprinos Optima Telekoma HT Grupi iznosio je 294 milijuna kuna u 2016. (2015.: 296 milijuna kuna), a sastojao se od 441 milijuna kuna doprinosa Optima Telekoma realiziranih s trećim stranama (2015.: 425 milijuna kuna), koji je u cijelom iznosu prikazan pod stavkom ostali prihodi od nepokretnih telekomunikacija, i od 147 milijuna kuna odnosa između društava, kojima su ponajprije smanjeni prihodi od usluga nepokretnih telekomunikacija na veleprodajnoj razini (2015.: 129 milijuna kuna).

Prihodi od pokretnih telekomunikacija

Prihodi od pokretnih telekomunikacija povećali su se za 89 milijuna kuna, odnosno 3,3%, na 2.821 milijun kuna u 2016. u odnosu na 2015. Rast je ponajprije rezultat većih prihoda od uređaja, prihoda od *postpaid* usluga i ostalih prihoda od pokretnih telekomunikacija, dok su se prihodi od *prepaid* usluga smanjili.

Od ukupnog se odstupanja 88 milijuna kuna, odnosno 4,9%, odnosi na segment privatnih korisnika, a preostali dio na segment poslovnih korisnika.

Rast prihoda od prodaje uređaja bio je rezultat povećane prodajne količine pametnih telefona, većeg broja produljenja ugovora uz kupnju uređaja i većeg udjela uređaja višeg cjenovnog ranga, ponajprije

u segmentu privatnih korisnika, što je dodatno potpomognuto sve većim brojem konvergentnih ponuda.

Prihodi od *postpaid* usluga povećali su se ponajprije zbog većih prihoda od podatkovnih usluga u pokretnoj mreži jer su broj pretplatnika i upotreba bili veći kao posljedica kontinuiranog trenda zamjene tradicionalnih govornih i SMS usluga podatkovnim uslugama, povećanja količine podatkovnog prometa uključenog u tarifne pakete i sve većeg udjela korisnika s pametnim telefonima. „Najboljim“ tarifama uvedenima tijekom 2015. pridonijelo se povećanju prihoda od podatkovnih usluga zahvaljujući fokusu na usluge 4G mreže koje su uključene u tarife.

Prihodi od SMS poruka u *postpaidu* povećali su se kao rezultat povećanja broja poslanih poruka za 0,6%.

Prihodi od prometa završenog u pokretnoj mreži povećali su se ponajprije kao rezultat deregulacije cijene završavanja međunarodnog prometa iz zemalja izvan EU-a od travnja 2015. Cijena je povećana s 0,063 kn/min na 1,73 kn/min od travnja 2015. uz dodatno povećanje na 2,00 kn/min u srpnju 2016.

To je povećanje prihoda neutralizirano padom prihoda od govornih usluga zbog snažnog cjenovnog natjecanja na tržištu.

Do povećanja ostalih prihoda od pokretnih telekomunikacija došlo je zbog većih prihoda od posjetitelja kao posljedica veće upotrebe zahvaljujući izvrsnoj turističkoj sezoni u Hrvatskoj, većih prihoda od novih usluga ponuđenih korisnicima unutar paketa (npr. pomoć na cesti) i većeg učinka regulatorne naknade uvedene 1. srpnja 2014. zbog većeg broja korisnika, što je djelomično neutralizirano manjim prihodima od nacionalnog roaminga od stupanja na snagu novih uvjeta ugovora u lipnju 2015.

Pad prihoda od *prepaid* usluga rezultat je manjih prihoda na maloprodajnoj razini i manjih prihoda od prometa završenog u pokretnoj mreži. Prihodi na maloprodajnoj razini od *prepaid* segmenta bili su manji zbog smanjenja korisničke baze za 3,4%, što je rezultiralo padom prihoda od govornih usluga i SMS-ova. Pad prihoda djelomično je neutraliziran povećanjem prihoda od podatkovnih usluga u pokretnoj mreži kao rezultat kontinuiranih promotivnih ponuda s fokusom na podatkovne usluge s 4G brzinom („Moćni noćni“ paket Bonbona i „Zmajska“ opcija Simpe). Smanjenje prihoda od prometa završenog u pokretnoj mreži rezultat je manje upotrebe.

Prihodi od nepokretnih telekomunikacija

Prihodi od nepokretnih telekomunikacija smanjili su se za 113 milijuna kuna, odnosno 3,3%, na 3.360 milijuna kuna u 2016. u odnosu na 2015. Pad je ponajprije rezultat smanjenih prihoda od govornih usluga i prihoda od širokopojsnih usluga, ali je djelomično neutraliziran povećanjem prihoda od veleprodaje, ostalih prihoda od nepokretnih telekomunikacija i prihoda od televizijskih usluga.

U 2016. prihodi od govornih usluga u nepokretnoj mreži na maloprodajnoj razini bili su manji u odnosu na 2015. ponajprije zbog kontinuiranog smanjenja broja priključaka u nepokretnoj mreži za 4,6% kao rezultat tekućeg trenda zamjene nepokretne telefonije pokretnom zbog snažnih ponuda usluga u pokretnoj mreži, koje su puno atraktivnije od ponuda govornih usluga u nepokretnoj mreži, i čvrstog regulatornog okruženja. Slijedom toga, broj minuta upotrebe je bio manji, dok se ARPU za govorne usluge smanjio za 6,8%. ARPU se smanjio jer govorne usluge u nepokretnoj mreži upotrebljava veći broj privatnih korisnika s niskim primanjima (ponajprije starija populacija).

Kako bi se usporilo smanjenje korisničke baze, provode se proaktivne i reaktivne aktivnosti za sprječavanje odljeva korisnika. U segmentu privatnih korisnika uvedene su nove atraktivne tarife za nepokretne telekomunikacije u okviru kojih se nudi telefonski priključak za jednu kunu uz ugovornu obvezu od 24 mjeseca. U segmentu poslovnih korisnika uvedeni su novi „Smart Office“ paketi kako bi se osigurao stabilan razvoj korisničke baze.

Smanjenje prihoda od širokopojasnih usluga rezultat je smanjenja ARPU-a za širokopojasne usluge na maloprodajnoj razini za 2,3% usprkos blagom povećanju baze korisnika širokopojasnih usluga za 2,4%. Pad ARPU-a rezultat je intenzivnijeg tržišnog natjecanja i agresivnih ponuda na tržištu. Kako bi ublažio to smanjenje, HT nastavlja poticati pakete MAX2/MAX3 i pakete Ultra MAX na FTTH-u te je uveo ponudu za Magentu1.

Prihodi od nepokretnih telekomunikacija na veleprodajnoj razini povećali su se ponajprije zbog većih prihoda od infrastrukture na veleprodajnoj razini pod utjecajem rasta NBSA-a. Pozitivan doprinos deregulacije međunarodnih cijena od 1. travnja 2015., koji je dodatno povećan u ožujku 2016., djelomično je neutraliziran manjim završavanjem prometa iz zemalja izvan EU-a u 2016.

Ostali prihodi od nepokretnih telekomunikacija bili su veći zahvaljujući većem doprinosu konsolidiranog segmenta Optime i prihodima od podatkovnih usluga na maloprodajnoj razini, što je djelomično neutralizirano manjim prihodima od opomena i kamata zbog ranije naplate potraživanja.

Prihodi od televizijskih usluga povećali su se u odnosu na isto razdoblje prošle godine zbog povećanja baze korisnika televizijskih usluga za 3,4% i ARPU-a za 1,4% kao rezultat stalnih poboljšanja ponude usluga i programa zahvaljujući vrhunskim sadržajima i obogaćenim ekskluzivnim televizijskim sadržajima. Štoviše, HT je nastavio s promocijom paketa MAXtv-a pod nazivom Pickbox, koji sadržava više od 70 hit-serija i 300 filmova te obuhvaća većinu hollywoodske produkcije.

Sistemska rješenja

Prihodi od sistemskih rješenja povećali su se za 18 milijuna kuna, odnosno 2,7%, na 677 milijuna kuna u 2016. u odnosu na 2015., čime je nastavljen rast na godišnjoj osnovi. Rast je ostvaren ponajprije u području prodaje ICT opreme, licenci, specifične opreme za IP komunikaciju i sigurnost, softvera/profesionalnih rješenja za poduzeća, ali i u području pružanja konzultantskih usluga.

Razni prihodi

Razni prihodi povećali su se za 56 milijuna kuna, odnosno 101,1%, na 112 milijuna kuna u 2016. u odnosu na 2015.

Razni su se prihodi povećali ponajprije zahvaljujući energetsom poslovanju zbog veće korisničke baze (11,8%) i ulaganju stalnih napora u povećanje lojalnosti korisnika.

3.2 Troškovi redovnog poslovanja

Ukupni konsolidirani troškovi redovnog poslovanja povećali su se za 67 milijuna kuna, odnosno 1,5%, na 4.392 milijuna kuna u 2016., ponajprije zbog rasta prihoda. U 2016. HT Grupa provela je projekt uštede troškova redovnog poslovanja kojim su uvedene discipline u upravljanju troškovima i mjere s pozitivnim učinkom na neizravne troškove u 2016.

Povećanje troškova redovnog poslovanja bilo rezultat većih materijalnih troškova i ostalih troškova, a djelomično je neutralizirano manjim troškovima zaposlenika, vrijednosnim usklađenjem imovine i većim realiziranim i kapitaliziranim radom Grupe.

Ako se izuzmu izvanredne stavke koje se odnose na program smanjenja broja zaposlenika u iznosu od 85 milijuna kuna (2015.: 91 milijun kuna), troškovi redovnog poslovanja povećali su se u 2016. za 73 milijuna kuna, odnosno 1,7%, na 4.307 milijuna kuna.

3.2.1 Materijalni troškovi

U 2016. materijalni su se troškovi povećali za 114 milijuna kuna, odnosno 5,8%, na 2.096 milijuna kuna kao rezultat većih troškova trgovačke robe, materijalnih troškova i troškova energije te troškova usluga.

Do povećanja troškova trgovačke robe, materijalnih troškova i troškova energije došlo je ponajprije zbog većih troškova prodaje energije, što je u skladu s rastom prihoda od energetske usluge. Osim toga, do povećanja troškova trgovačke robe došlo je ponajprije zbog veće realizacije trgovačke robe u pokretnim telekomunikacijama u segmentu privatnih korisnika kao rezultat povećanih količina prodanih pametnih telefona, većeg broja produljenja ugovora uz kupnju uređaja i većeg udjela uređaja višeg cjenovnog ranga, što je dodatno potpomognuto sve većim brojem konvergiranih ponuda.

Povećanje troškova usluga bilo je rezultat većih telekomunikacijskih troškova, ponajprije zbog većeg prometa iz pokretne mreže u pokretnu mrežu, prometa u čvorištima i upotrebe roaminga. Povećanje naknada za autorska prava ponajprije je bilo rezultat povećanja broja korisnika televizijskih usluga za 3,4% i obogaćenog sadržaja uključenog u televizijske pakete.

3.2.2 Troškovi osoblja

Ukupni troškovi zaposlenika smanjili su se u 2016. za 37 milijuna kuna, odnosno 3,6%, na 986 milijuna kuna u odnosu na isto razdoblje prošle godine kao rezultat nižih troškova otpremnina koji su tretirani kao izvanredne stavke i nižih troškova osoblja zbog manjeg broja zaposlenika i novih uvjeta kolektivnog ugovora po zaposleniku.

Broj zaposlenika ekvivalenata punog radnog vremena (FTE) smanjio se za 315, s 4.742 u 2015. na 4.427 u 2016., ponajprije kao rezultat programa Optimizacije broja zaposlenika, što je djelomično neutralizirano novim zapošljavanjem.

3.2.3 Ostali troškovi

Ostali troškovi povećali su se za 31 milijun kuna, odnosno 2,3%, na 1.373 milijuna kuna u 2016 ponajprije zbog većih troškova vanjskog zapošljavanja, prodajnih provizija i oglašavanja, što je djelomično neutralizirano manjim troškovima održavanja.

Povećanje troškova vanjskog zapošljavanja u prvom je redu bilo rezultat dodatnog zapošljavanja agencijskih tehničara i agenata u pozivnom centru, kao i dodatnih prodajnih aktivnosti u segmentu privatnih korisnika.

Povećanje prodajnih provizija rezultat je uvođenja snažnih prodajnih inicijativa, što je rezultiralo većim brojem transakcija realiziranih u neizravnim prodajnim kanalima od aktivnosti prodaje od vrata do vrata (door2door) i aktivnosti teleprodaje.

Troškovi oglašavanja povećali su se kao posljedica marketinške kampanje u potporu pokretanju Magente1.

Smanjenje troškova održavanja bilo je posljedica nižih troškova mreže zbog boljih uvjeta koji su rezultat pregovora s dobavljačima u pogledu sporazuma o razini usluge (*Service Level Agreement - SLA*) i bonova.

3.3 Vrijednosno usklađenje imovine

Vrijednosno usklađenje imovine smanjilo se za 29 milijuna kuna, odnosno 43,7%, na 38 milijuna kuna u 2016. prvenstveno zbog smanjenja vrijednosno usklađenih potraživanja kao rezultat ranije naplate potraživanja. Bolja naplata potraživanja rezultat je novih aktivnosti uvedenih u procesu naplatu koja uključuje prodaju potraživanja.

3.4 Amortizacija

Amortizacija se povećala za 5 milijun kuna, odnosno 0,3%, na 1.497 milijuna kuna u 2016., ponajprije zbog veće amortizacije terminalne opreme za širokopojasne usluge, što je djelomično neutralizirano manjom amortizacijom licencija za softver.

3.5 Profitabilnost Grupe HT

EBITDA prije jednokratnih stavki povećala se za 39 milijuna kuna, odnosno 1,4%, na 2.821 milijun kuna u 2016. To je povećanje bilo rezultat većih ostalih prihoda iz redovnog poslovanja i većih prihoda, a djelomično je neutralizirano većim troškovima redovnog poslovanja.

Ostali prihodi iz redovnog poslovanja povećali su se za 61 milijun kuna, odnosno 62,8%, na 159 milijuna kuna u 2016., ponajprije kao rezultat većih prihoda od prodaje dugotrajne imovine, uglavnom od prodaje zemljišta u Rijeci i Požegi te prodaje vozila, i otpisa obveza u vezi s obvezom uklanjanja antenskih stupova te iznajmljivanja nekretnina i telekomunikacijske infrastrukture.

Doprinos Optima Telekomu EBITDA-i HT Grupe za 2016. iznosio je 106 milijuna kuna (2015.: 106 milijuna kuna), a sastojao se od 239 milijuna kuna doprinosa Optima Telekomu realiziranih s trećim

stranama (2015.: 224 milijuna kuna) i 132 milijuna kuna odnosa između društava (2015.: 118 milijuna kuna).

U odnosu na 2015. konsolidirana neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela povećala se za 9 milijuna kuna, odnosno 1,0%, na 934 milijuna kuna u 2016. Neto dobit nakon manjinskih udjela povećala se zbog veće EBITDA-e prije jednokratnih stavki, većim doprinosom manjinskih udjela, većim financijskih prihodima i smanjenja jednokratnih stavki, što je djelomično neutralizirano većim financijskim troškovima, većim porezima i većom amortizacijom.

Negativan doprinos financijskih troškova u iznosu od 56 milijun kuna u prvom je redu bio rezultat negativnih tečajnih razlika zbog pada tečaja eura i kamata koje proizlaze iz Optima Telekomu. Do rasta financijskih prihoda u iznosu od 10 milijuna kuna došlo je ponajprije zbog prodaje dugotrajne financijske imovine.

Neto dobiti HT Grupe, Optima Telekom pridonio je gubitkom u iznosu od 1 milijun kuna (2015.: neto dobit od 4 milijuna kuna).

3.6 Bilanca

Ukupna vrijednost imovine povećala se za 375 milijuna kuna, odnosno 2,7%, na 14.455 milijuna kuna u odnosu na kraj 2015.

Ukupni dionički kapital i rezerve povećali su se s 11.641 milijun kuna na dan 31. prosinca 2015. na 12.046 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2016., ponajprije kao rezultat neto dobiti za 2016. u iznosu od 934 milijuna kuna, koja je neutralizirana isplatom dividende u iznosu od 491 milijun kuna. Ukupne kratkoročne obveze smanjile su se za 43 milijuna kuna, odnosno 2,3%, na 1.847 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2016., ponajprije zbog smanjenja tekućeg dijela financijskih obveza za kapitalizirane ugovora za prijenos sadržaja

3.7 Novčani tok

Novčani tok iz redovnog poslovanja glavni je izvor sredstava HT Grupe koji Društvu omogućuje financiranje kapitalnih ulaganja i raspodjelu dividende.

Neto novčani tok iz aktivnosti redovnog poslovanja smanjio se za 292 milijuna kuna, odnosno 12,3%, zbog doprinosa obrtnog kapitala u 2016., koji je ponajprije rezultat većih plaćanja poreza na dodanu vrijednost u odnosu na 2015. kada je unaprijed plaćeni porez na dobit upotrijebljen za poravnanje poreznih obveza u pogledu poreza na dodanu vrijednost.

Neto novčani tok iz investicijskih aktivnosti bio je manji za 1.185 milijuna kuna, odnosno 212,7%, ponajprije zbog znatnih ulaganja u financijsku imovinu, uglavnom obveznice, komercijalne zapise i REPO sporazume, te većih plaćenih kapitalnih ulaganja u 2016. u odnosu na 2015.

Neto novčani tok iz financijskih aktivnosti neznatno se smanjio za 1 milijun kuna, odnosno 0,1%, ponajprije zbog većih otplata za ugovor o Elektroničkoj Komunikacijskoj Infrastrukturi, što je djelomično neutralizirano manjom isplaćenom dividendom.

3.8 Kapitalna ulaganja

u milijunima kuna	2015.	2016.	% promjene 16./15.	Q4 2015.	Q4 2016.	% promjene 16./15.
HT Grupa	1.474	1.608	9.1%	572	631	10.4%
Omjer ulaganja u dugotr. imovinu / pr	21.3%	23.1%	1.8 p.p.	33.1%	35.3%	2.3 p.p.

Realizacija kapitalnih ulaganja povećala se u 2016. godini za 135 milijuna kuna, odnosno 9,1%, na 1.608 milijuna kuna u odnosu na 2015. godinu, ponajprije zbog ulaganja u realizaciju strategije integrirane mreže (INS) i MPLS agregacijsku mrežu, te ispunjenja regulatornih zahtjeva vezanih uz Elektroničku Komunikacijsku Infrastrukturu.

U cilju poboljšanja korisničkog iskustva i povećanja konkurentnosti, tijekom 2016. HT je putem projekta strategije integrirane mreže napravio značajan iskorak prema uvođenju brzina pristupa nove generacije (NGA) (30 Mbit/s i više) i ultravisokih NGA brzine (100 Mbit/s i više) uz osiguravanje široke pokrivenosti LTE (4G) mrežom u segmentu pokretnih telekomunikacija. Glavni iskorak u nepokretnoj mreži je ostvaren u FTTx pristupu, koji je omogućen za 295 tisuća kućanstava (povećanje od 68% u odnosu na kraj 2015.). Također su omogućene i širokopojasne brzine koje su za dva do pet puta veće od prijašnjih brzina za 180 tisuća korisnika bez dodatne naknade. Od kućanstava u kojima je omogućena NGA, približno 200 tisuća ima pristup optičkoj mreži, a time i ultravelikim brzinama od preko 100 Mbit/s. NGA brzine ukupno su omogućene za 54% hrvatskih kućanstava isključivo zahvaljujući naporima HT-a te se zahvaljujući tome Hrvatsku približava ciljevima Europske digitalne agende.

U pokretnoj mreži „indoor“ pokrivenost stanovništva 4G mrežom u povećala se sa 65,0% na 68,2% od početka 2016., dok se pokrivenost u vanjskom okruženju povećala sa 93,1% na 96,9%. U pogledu distribucije propusnosti, pokrivenost stanovništva 4G mrežom za preuzimanje brzinom do 225 Mbit/s povećala se s 31% na kraju 2015. na 51% na kraju 2016. Započeta je implementacija Ultravelike brzine 4G mreže od 262,5 Mbit/s pri preuzimanju.

Nakon velikih ulaganja u pristupnu mrežu u sklopu strategije integrirane mreže i povećanje brzina slijede i ulaganja u jezgrenu mrežu i uslužne platforme. U daljnjim aktivnostima u vezi s omogućenim NGA brzinama fokus je na modernizaciji i nadogradnji mreže kako bi se ispunili zahtjevi za većim kapacitetom i prometom, osigurala stabilnost mreže, ostvarili bolji rezultati te pružile nove funkcionalnosti.

4. Analiza rezultata po segmentima

Nakon financijske konsolidacije Optima Telekoma u rezultate Grupe za treće tromjesečje 2014. poslovni segmenti Grupe su segment privatnih korisnika, segment poslovnih korisnika, mreža i funkcije podrške i konsolidirana jedinica Optima.

Segment privatnih korisnika obuhvaća marketinške i prodajne usluge te usluge brige za korisnike, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija te usluga televizijske distribucije privatnim korisnicima.

Segment poslovnih korisnika obuhvaća marketinške i prodajne usluge te usluge brige za korisnike, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija te usluga integracije

sustava korporativnim korisnicima, malim i srednjim poduzetnicima i javnom sektoru. Pored toga, segment poslovnih korisnika odgovoran je za poslovanje veleprodaje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija.

Mreža i funkcije podrške provode upravljanje između segmenata i funkcije podrške, a obuhvaćaju tehniku, nabavu, računovodstvo, riznicu, pravne poslove i druge središnje funkcije.

ISKON, Combis, KDS i E-tours, društva u potpunom vlasništvu HT-a, dio su gore navedenih segmenata i imaju jednaku strukturu kao i matično društvo.

Konsolidirana jedinica Optima uključuje doprinos svih funkcija Optima Telekoma financijskim rezultatima Grupe u skladu s jednakom strukturom izvješćivanja koja se primjenjuje i za druge poslovne segmente, osim pojedinosti o prihodima o kojima se izvješćuje u cjelokupnom iznosu pod stavkom prihoda „Prihodi od nepokretnih telekomunikacija“. U skladu s „Kineskim zidom“ koji je uveo regulator, pristup brojčanim podacima Optima Telekoma ograničen je. Slijedom toga, provodi se samo financijska konsolidacija bez uključivanja nefinancijskih KPU-ova Optima Telekoma u postignuća Grupe.

U financijskim izvješćima Grupa izvješćuje o segmentima na temelju doprinosa EBITDA-i prije jednokratnih stavki. Prihodi i rashodi segmenata uključuju primarne rezultate.

Amortizacija se ne dodjeljuje segmentima, osim dijela koji se odnosi na Optima Telekom, jer je većina vezana uz nepokretnu i pokretnu mrežu koja je dio mreže i funkcija podrške.

4.1 Financijski rezultati segmenta privatnih korisnika

u milijunima kuna	2015.	2016.	%			%
				promjene		
			16./15.	Q4 2015.	Q4 2016.	16./15.
Prihodi od pokretnih telekomunikacija	1,782	1,870	4.9%	470	474	0.8%
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	1,958	1,840	-6.0%	474	455	-3.9%
Sistemska rješenja	0	0	-	0	0	-
Razno	36	39	7.3%	8	10	31.3%
Prihod	3,776	3,749	-0.7%	952	939	-1.3%
Troškovi redovnog poslovanja	1,166	1,185	1.7%	315	311	-1.5%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	2,611	2,563	-1.8%	636	629	-1.2%

4.2 Financijski rezultati segmenta poslovnih korisnika

u milijunima kuna	2015.	2016.	% promjene 16./15.	Q4 2015.	Q4 2016.	% promjene 16./15.
Prihodi od pokretnih telekomunikacija	949	951	0.2%	212	229	8.1%
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	1,090	1,079	-1.0%	273	268	-1.7%
Sistemska rješenja	659	677	2.7%	184	216	16.9%
Razno	20	73		6	24	
Prihod	2,718	2,780	2.3%	676	737	9.1%
Troškovi redovnog poslovanja	1,364	1,420	4.1%	359	422	17.7%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	1,353	1,360	0.5%	317	315	-0.7%

4.3 Financijski rezultati Mreže i funkcija podrške

u milijunima kuna	2015.	2016.	% promjene 16./15.	Q4 2015.	Q4 2016.	% promjene 16./15.
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	96	157	64.2%	34	66	90.5%
Troškovi redovnog poslovanja	1,501	1,498	-0.2%	361	364	0.8%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	-1,406	-1,341	4.6%	-327	-298	8.7%

4.4. Financijski rezultati Segmenta Optima konsolidirano

u milijunima kuna	2015.	2016.	% promjene 16./15.	Q4 2015.	Q4 2016.	% promjene 16./15.
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	425	441	3.8%	102	109	6.9%
Prihod	425	441	3.8%	102	109	6.9%
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	2	2	2.5%	1	1	23.2%
Troškovi redovnog poslovanja	203	204	0.8%	46	46	-0.9%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	224	239	6.4%	56	64	13.5%

5. Hrvatski Telekom d.d. financijska obilježja

Prihodi

Prihodi su se povećali za 43 milijuna kuna, odnosno 0,7%, na 5.919 milijuna kuna u 2016. u odnosu na 2015. Povećanje je rezultat većih prihoda od pokretnih telekomunikacija, koji su rezultat veće realizacije prihoda od podatkovnog prometa i uređaja u pokretnim telekomunikacijama, raznih prihoda zahvaljujući energetsom poslovanju i prihoda od sistemskih rješenja. Povećanje je djelomično neutralizirano smanjenjem prihoda od nepokretnih telekomunikacija, ponajprije kao rezultat manjih prihoda od govornih usluga zbog općeg tržišnog trenda zamjene nepokretne telefonije pokretnom i prihoda od širokopojasnih usluga, ponajprije zbog manjeg ARPU-a kao posljedica izuzetno konkurentnog tržišta.

EBITDA prije jednokratnih stavki

EBITDA prije jednokratnih stavki povećala se za 26 milijuna kuna, odnosno 1,0%, na 2.596 milijuna kuna u 2016., ponajprije kao rezultat većih ostalih prihoda iz redovnog poslovanja, uglavnom pod utjecajem prodaje dugotrajne imovine, i većih prihoda. To je povećanje djelomično neutralizirano većim troškovima redovnog poslovanja, ponajprije pod utjecajem većih troškova prodaje energije i troškova trgovačke robe povezanih s većim prihodima od energije i uređaja.

Neto dobit

Neto dobit povećala se za 15 milijuna kuna, odnosno 1,7%, na 909 milijuna kuna u 2016. Povećanje je u prvom redu bilo rezultat veće EBITDA-e prije jednokratnih stavki, većih financijskih prihoda, manje amortizacije i manjih jednokratnih stavki koje se odnose na program restrukturiranja broja zaposlenika, a djelomično je neutralizirano većim financijskim troškovima, u prvom redu povezanih s negativnim tečajnim razlikama, i većim oporezivanjem.

6. Upravljanje rizicima

Osim promjena u poslovanju i regulatornih kretanja navedenih u ovom izvješću te objavljenim revidiranim financijskim izvješćima za 2016., nisu zabilježene nikakve bitne promjene u odnosu na profil rizika Grupe u promatranom razdoblju.

7. Izgledi za Grupu u 2017.

Prihodi

Nakon duljeg razdoblja teške recesije procjene rasta hrvatskog BDP-a za 2016. i 2017. godinu iznose oko 3%. Zabilježen je i određeni pozitivan razvoj u području javnog duga i proračunskog deficita, dok su visoke razine nezaposlenosti i dalje prisutne.

Potrošnja na telekomunikacije u privatnom i poslovnom sektoru ostaje skromna, dok je poslovanje Grupe i dalje pod pritiskom konkurentskog okruženja i strogog regulatornog režima kako na razini Hrvatske tako i na razini EU-a.

S obzirom na gore opisano okruženje te doprinos područja rasta unutar Grupe, Uprava očekuje da će u 2017. prihodi biti približno na razini 2016. godine.

EBITDA prije jednokratnih stavki

Gospodarsko okruženje i prihodovni trendovi kako su opisani gore u kombinaciji s daljnjim promjenama strukture prihoda utjecat će na EBITDA-u. Međutim, daljnjim fokusom Grupe na transformacijske inicijative pridonijet će se održavanju visoke razine profitabilnost, te stoga Uprava očekuje da će marža EBITDA u 2017. biti oko 40 %.

Ulaganja

Kako je prije objavljeno, ukupna ulaganja Grupe u 2016. iznosila su 1.608 milijuna kuna, pod utjecajem rasta kapitaliziranih troškova EKI (elektromničko komunikacijske infrastrukture) i ulaganja u širokopolasni pristup u nepokretnoj i pokretnoj mreži.

U 2017. Grupa planira nastaviti sa znatnim ulaganjima u mrežu, no, ukupna ulaganja biti će umjereno niža u odnosu na 2016.

8. Financijska izvješća Grupe HT

8.1 Konsolidirani račun dobiti i gubitka

u milijunima kuna (MSFI)	2015.	2016.	% promjene 16./15.	Q4 2015.	Q4 2016.	% promjene 16./15.
Prihodi od pokretnih telekomunikacija	2,731	2,821	3.3%	682	703	3.1%
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	3,473	3,360	-3.3%	849	833	-1.9%
Sistemska rješenja	659	677	2.7%	184	216	16.9%
Razno	56	112	101.1%	14	34	148.8%
Prihod	6,919	6,970	0.7%	1,729	1,785	3.2%
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	98	159	62.8%	35	67	89.1%
Ukupni operativni prihod	7,017	7,129	1.6%	1,764	1,852	5.0%
Troškovi redovnog poslovanja	4,326	4,392	1.5%	1,085	1,166	7.4%
Materijalni troškovi	1,982	2,096	5.8%	520	588	13.2%
Troškovi trgovačke robe, materijala i energije	1,272	1,354	6.5%	355	407	14.6%
Troškovi usluga	710	742	4.5%	164	181	10.1%
Troškovi osoblja	1,023	986	-3.6%	250	261	4.7%
Ostali troškovi	1,342	1,373	2.3%	341	344	1.0%
Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	-88	-101	-13.9%	-34	-37	-7.0%
Vrijednosno usklađivanje	67	38	-43.7%	9	8	-11.3%
EBITDA	2,691	2,736	1.7%	679	686	1.1%
Amortizacija	1,492	1,497	0.3%	403	459	13.8%
EBIT	1,199	1,239	3.4%	276	227	-17.6%
Financijski prihod	53	63	18.4%	12	28	132.3%
Prihod/trošak od ulaganja u zajednički pothvat	4	4	-3.4%	-7	0	97.0%
Financijski rashod	88	144	63.3%	7	21	
Dobit iz redovnog poslovanja prije poreza	1,168	1,162	-0.5%	273	234	-14.4%
Porez	227	234	3.3%	50	50	0.8%
Neto dobit	941	928	-1.4%	224	184	-17.8%
Nekontrolirajući udjeli	16	-6	-134.1%	30	2	-92.5%
Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela	925	934	1.0%	194	182	-6.4%
Jednokratne stavke ¹⁾	91	85	-7.1%	4	23	
EBITDA prije jednokratnih stavki	2,783	2,821	1.4%	683	709	3.8%

1) Odnose se na troškove restrukturiranja za otpremnine

8.2 Konsolidirana bilanca

u milijunima kuna (MSFI)	31. pro. 2015.	31. pro. 2016.	% promjene 16./15.
Nematerijalna imovina	1,651	1,738	5.2%
Materijalna imovina	5,616	5,619	0.1%
Dugotrajna financijska imovina	1,033	1,352	30.9%
Potraživanja	98	121	23.2%
Odgođena porezna imovina	46	59	28.7%
Ukupna dugotrajna imovina	8,444	8,889	5.3%
Zalihe	110	111	1.1%
Potraživanja	1,210	1,327	9.7%
Kratkotrajna financijska imovina	869	1,189	36.7%
Novac u banci i blagajni	3,175	2,676	-15.7%
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	272	262	-3.7%
Ukupna kratkotrajna imovina	5,636	5,566	-1.2%
UKUPNA AKTIVA	14,079	14,455	2.7%
Temeljni kapital	9,823	9,823	0.0%
Rezerve iz dobiti	445	492	10.6%
Revalorizacijske rezerve	4	2	-39.3%
Zadržana dobit	268	633	135.7%
Dobit poslovne godine	925	934	1.0%
Nekontrolirajući udjeli	177	163	-7.8%
Ukupni kapital i rezerve	11,641	12,046	3.5%
Rezerviranja	68	53	-21.7%
Dugoročne obveze	435	472	8.6%
Odgođena porezna obveza	45	35	-20.9%
Ukupne dugoročne obveze	548	561	2.4%
Kratkoročne obveze	1,783	1,741	-2.4%
Odgođeni prihod	103	89	-13.2%
Rezerviranja za otpremnine	4	17	
Ukupne kratkoročne obveze	1,890	1,847	-2.3%
Ukupne obveze	2,438	2,408	-1.2%
UKUPNI KAPITAL I OBVEZE	14,079	14,455	2.7%

8.3 Konsolidirano izvješće o tijeku novca

u milijunima kuna (MSFI)	2015.	2016.	% promjene 16./15.
Dobit prije poreza	1,168	1,162	-0.5%
Amortizacija	1,492	1,497	0.3%
Povećanje/Smanjenje kratkoročnih obveza	13	-151	
Povećanje/Smanjenje kratkotrajnih potraživanja	-5	-112	
Povećanje/Smanjenje zaliha	10	-1	-111.7%
Ostalo povećanje/smanjenje novčanog tijeka	-312	-321	-2.8%
Neto novčani tijek od poslovnih aktivnosti	2,367	2,075	-12.3%
Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	25	56	124.7%
Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	2	639	
Novčani primici od kamata	18	18	2.0%
Novčani primici od isplate dividendi	0	3	-
Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	2,411	1,941	-19.5%
Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti	2,455	2,656	8.2%
Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	-990	-1,173	-18.5%
Novčani izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	-384	-1,019	-165.5%
Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	-1,639	-2,207	-34.7%
Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	-3,013	-4,398	-46.0%
Neto novčani tijek od investicijskih aktivnosti	-557	-1,742	
Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti			
Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznica	-43	-38	11.9%
Novčani izdaci za isplatu dividendi	-573	-491	14.3%
Novčani izdaci za otplatu financijskog najma	-4	-10	-129.1%
Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	-211	-294	-39.1%
Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti	-832	-833	-0.1%
Neto novčani tijek od financijskih aktivnosti	-832	-833	-0.1%
Učinak promjene tečaja stranih valuta na novac i novčane	5	2	-61.2%
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	2,192	3,175	44.8%
Neto (odljev) / priljev novca i novčanih ekvivalenata	983	-498	-150.7%
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	3,175	2,676	-15.7%

8.4 Konsolidirano usklađivanje EBITDA-e

u milijunima kuna	2015.	2016.	% promjene 16./15.	Q4 2015.	Q4 2016.	% promjene 16./15.
Rezultat po segmentima (EBITDA Doprinos)						
Segment Privatnih korisnika	2,611	2,563	-1.8%	636	629	-1.2%
Segment Poslovnih korisnika	1,353	1,360	0.5%	317	315	-0.7%
Mreža i funkcije podrške	-1,406	-1,341	4.6%	-327	-298	8.7%
Segment Optima konsolidirano	224	239	6.4%	56	64	13.5%
Ukupan EBITDA doprinos segmenata prije jednokratnih stavki	2,783	2,821	1.4%	683	709	3.8%
Jednokratne stavke	91	85	-7.1%	4	23	
Ukupna EBITDA	2,691	2,736	1.7%	679	686	1.1%

9. Izjava Uprave Hrvatskog Telekom d.d

Prema našem najboljem saznanju, revidirana financijska izvješća društva Hrvatski Telekom d.d. (u daljnjem tekstu: Društvo) i revidirana konsolidirana financijska izvješća Društva i njegovih povezanih društava (u daljnjem tekstu: Grupa), sastavljena u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (MSFI), daju cjelovit i istinit prikaz imovine i obveza, gubitaka i dobitaka, financijskog položaja i poslovanja Društva i Grupe.

Izješće posloводства za 2016. godinu sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja Grupe uz opis značajnih rizika i neizvjesnosti kojima je Grupa izložena u cjelini.

g. Davor Tomašković, predsjednik Uprave (glavni direktor)

g. Josef Thürriggl, član Uprave i glavni direktor za financije

gđa Nataša Rapaić, članica Uprave i glavna operativna direktorica za privatne korisnike

g. Saša Kramar, član Uprave i glavni operativni direktor za poslovne korisnike

g. Boris Batelić, član Uprave i glavni direktor za korisničko iskustvo

gđa. Marija Felkel, članica Uprave i glavna direktorica za ljudske resurse

g. Boris Drilo, član Uprave i glavni direktor za tehniku i informacijske tehnologije (CTIO)

U Zagrebu, 23. veljače 2017.

10. Prezentacija podataka

Osim ako kontekst ne zahtijeva drukčije, pojam „Grupa HT“ ili „Grupa“ ili „HT“ u ovoj objavi označava društvo Hrvatski Telekom d.d. zajedno s njegovim ovisnim društvima.

Pojam „HT“ ili „Društvo“ odnosi se na društvo Hrvatski Telekom d.d. Nakon pripajanja T-Mobilea d.o.o. društvu Hrvatski Telekom (HT d.d.), koje je stupilo na snagu 1. siječnja 2010., Grupa je organizirana u dvije poslovne jedinice: Poslovnu jedinicu za poslovne korisnike i Poslovnu jedinicu za privatne korisnike.

Shodno tome, pojam „poslovni korisnici“ odnosi se na poslovanje koje se obavlja u Segmentu poslovnih korisnika unutar Društva.

Pojam „privatni korisnici“ odnosi se na poslovanje koje se obavlja u Segmentu privatnih korisnika unutar Društva.

Pojam „Iskon“ odnosi se na Iskon Internet d.d., ovisno društvo u potpunom vlasništvu Društva.

Pojam „Combis“ odnosi se na Combis d.o.o., ovisno društvo u potpunom vlasništvu Društva.

Pojam „KDS“ odnosi se na KDS d.o.o., ovisno društvo u potpunom vlasništvu Društva.

Pojam „E-tours“ odnosi se na E-tours d.o.o., ovisno društvo u potpunom vlasništvu Društva.

Pojam „Optima“ odnosi se na Optima Telekom, društvo u postspunosi konsolidirano u financijska izvješća Grupe od 1. srpnja 2014.

Pojam „Agencija“ u ovoj objavi odnosi se na Hrvatsku agenciju za poštu i elektroničke komunikacije, hrvatsko nacionalno regulatorno tijelo.

11. Izjava o odricanju od odgovornosti

Ovaj dokument sadrži određene izjave koje se odnose na budućnost u pogledu financijskih uvjeta, poslovnih rezultata i poslovanja Grupe. Te izjave predstavljaju očekivanja ili uvjerenja Društva u vezi s budućim događajima i uključuju poznate i nepoznate rizike i neizvjesnosti koji bi mogli dovesti do bitnih razlika kod stvarnih rezultata, radnog učinka ili događaja u odnosu na one koji su navedeni ili pretpostavljeni u ovim izvješćima. Dodatne informacije u vezi s važnim čimbenicima koji bi mogli dovesti do bitnih odstupanja od stvarnih rezultata mogu se naći u izvješćima Grupe na www.t.ht.hr.